

ποροι διατηροῦσι σχέσεις. Καὶ ἡ ἐταιρία αὕτη ἐπροόδευσεν ἐν σχετικῶς βραχεῖ χρονικῷ διαστήματι τεραστίως καὶ ἐπεξέτεινε τὰς ἐργασίας τῆς μέχρι τῶν ἀπωτάτων ἁκρῶν τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ὠκεανίας. Καὶ ἡ Γερμανία ἔχει τὸν λεγόμενον βορειογερμανικὸν Λόυδ, ἀτμοπλοϊκὴν ἐταιρίαν ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων τῆς ὑψηλίου, εἰς ἣν ἐν πρώτῃ μοίρᾳ ὀφείλε-

ται ἡ ἐξάπλωσις τοῦ γερμανικοῦ ἐμπορίου καθ' ὅλας τὰς ὑπερωκεανεῖους χώρας. Μαγεῖαν τῷ ὄντι πρέπει νὰ ἐνέχῃ τὸ ὄνομα τοῦ Λόυδ, τοῦ ἀφανοῦς ἀγγλοῦ καφεπώλου, ἀφ' οὗ ἀπὸ δύο αἰώνων διαρκῶς συνεδέθη πρὸς τὴν πορείαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου καὶ ἐξήσκησε τόσῃν ἐπιρροὴν καὶ ἐπὶ τῆς διαδόσεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Η ΑΓΝΩΣΤΟΣ.

Οὔτε μὲ γνωρίζεις, οὔτε σὲ γνωρίζω,
Ποῦ καὶ ποῦ μοῦ ρίχνεις μιὰ ματιὰ γοργή,
Κι' ὅμως ὅσ' σὲ βλέπω κάποτε νομίζω
Πῶς δὲν μὰς χωρίζει τίποτε 'στὴ γῆ.

Ἄν σοῦ 'πῶ πῶς ἔρωσ τὴν καρδιά μου καίει
Δὲν θὰ μὲ πιστεύσης, ὅπως κι' ἂν τὸ 'πῶ.
Κι' ὅμως, δὲν ξεύρω, καὶ τι μοῦ λέει,
Κι' ἴσως εἶν' ἀλήθεια, ὅτι σ' ἀγαπῶ.

Οὔτε σὲ γνωρίζω, οὔτε μὲ γνωρίζεις, —
Ἄλλὰ ὅσ' διαβαίνεις κ' ἔτσι μὲ θωρεῖς,
Δίχως νὰ τὸ ξέρεις καὶ μοῦ χαρίζεις,
Δίχως νὰ τὸ ξέρω καὶ μ' ἀφαιρεῖς.

Ἄν δὲν σὲ στολίζῃ εὐμορφία μεγάλη,
Ἔχεις ὅμως πάντα, κόρη μου χρυσή,
Καὶ τι καινούργιο ποῦ δὲν τῷχει ἄλλη,
Καὶ τι ποῦ τῷχεις μοναχὰ ἐσύ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ.

1. Ο ΜΕΛΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΟΣ (ἐν σελ. 357) κατὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Στράϊτ. Ῥακένδυτος καὶ ἀνυπόδυτος παρίσταται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας ὁ νεαρὸς ἀθίγγανος καλλιτέχνης, ὅστις ἀπὸ τοῦδε φαίνεται ψυχῇ τε καὶ σώματι ἀφιερωμένος εἰς τὴν λατρείαν τῆς θεᾶς Μελπομένης. Τίς οἶδεν ἂν ἀνέλπιστός τις περιστάσις, ἀπροσδόκητός τις ἰδιοτροπία τῆς τύχης δὲν ἀνυψώσῃ αὐτὸν μετ' ὀλίγον εἰς περιωπὴν, ἀφ' ἧς θὰ προκάλλῃ τὸν φθόνον ἀνθρώπων, πρὸς οὓς τὴν σήμερον ὡς εὐτελὲς μόνον ἐπαίτης δύναται ν' ἀτενίσῃ; Καὶ μήπως δὲν ὑπάρχουσιν γνωστὰ ἄλλων σημαντικωτάτων καλλιτεχνῶν παρδείγματα, οἵτινες ἀπὸ τῆς καλύβης τοῦ ἐπαίτου ἀνῆλθον τὰς ὑψίστας τῆς δόξης βαθμίδας;

2. Η ΡΩΜΑΙΑ (ἐν σελ. 361). Ὁ ἔξοχος μεταξὺ τῶν γερμανῶν ζωγράφων Φράντς φὸν Λέμβαχ κατέστη πρὸ πάντων περιφημώτατος διὰ τῶν εἰκόνων του ἐκ Ῥώμης, ὅπου καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διατρίβει. Τὴν „Ῥωμαίαν“ του παραθέτομεν διὰ τὴν τελειότητα τῆς τέχνης, μεθ' ἧς εἶνε ἐπεξεργασμένη καὶ διὰ τὴν ἀπαράμιλλον λεπτοφυΐαν τῶν γραμμῶν, μεθ' ἧς ἡ ξυλογραφικὴ κατάρθωσεν ν' ἀνταποδώσῃ τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου.

3. Ο ΝΕΚΡΙΚΟΣ ΘΑΛΑΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΓΚΑΪΤΕ (σελ. 364—65). Πλεῖστοι, Γερμανοὶ τε καὶ ξένοι, προσήρχοντο ἀνὰ πᾶν ἔτος εἰς τὴν παλαιὰν πόλιν τῆς Βαϊμάρης πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἱερῶν περιβόλων, ὅπου εἰργάσθησαν οἱ μέγιστοι τῶν ποιητῶν τῆς Γερμανίας. Ἀλλὰ πάντοτε ἀπέρχοντο πάλιν τῆς πόλεως μὴ εὐχαριστημένοι, διότι τοῖς ἦτο κεκλεισμένη ἡ οἰκία, ἐν ἣ ἐπὶ ὀλόκληρον γενεὰν κατώκησεν ὁ Γκαϊτε.

Τῇ 15. Ἀπριλίου 1885 ὅμως τὰ πράγματα ἥλλαξαν, διότι ἀποθανόντος τοῦ τελευταίου ἀπογόνου τοῦ Γκαϊτε, πᾶσα ἡ περιουσία τοῦ ποιητοῦ διὰ διαθήκης περιῆλθεν εἰς

τὸ θησαυροφυλάκιον τοῦ δουκάτου τῆς Βαϊμάρης. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἀνέδυσεν καὶ ἡ ἰδέα τῆς ἰδρύσεως Ἐθνικοῦ Μουσείου τοῦ Γκαϊτε, ἣτις πανταχόθεν ὑπεστηρίχθη καὶ ἀνευ ἀναβολῆς ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν, ἀφ' οὗ τῇ 22. Ἰανουαρίου 1886 ἡ βουλὴ τῆς Βαϊμάρης ὁμοφώνως ἐπεψήφισεν τὴν παροχὴν ὅλων τῶν χρηματικῶν μέσων, ὅσα θὰ ἀπαιτοῦντο πρὸς διατήρησιν ὅλων τῶν μνημείων τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν ἀθάνατον ποιητὴν. Τῇ 4. Ἰουλίου 1886 ἀνεψήχθησαν εἰς τὸ κοινὸν αἰ πύλαι τοῦ Ἐθνικοῦ τούτου Μουσείου, δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως μέχρι τῆς σήμερον ἡ εἰσοδος εἰς δύο ἱεροὺς χώρους μόνον, εἰς τὸν νεκρικὸν θάλαμον καὶ εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ Ὀλυμπίου ποιητοῦ. Οἱ ἔγγονοί του οὐδέποτε εἶχον ἐπιτρέψει νὰ φωτογραφηθῶσι τὰ δώματα ταῦτα, μολὶς δ' ἐσχάτως ἐπετρέπη εἰς τὸν φωτογράφον τῆς βαϊμαρικῆς αὐλῆς νὰ ἐκδώσῃ εἰς τὸ περίεργον κοινὸν τοὺς θαλάμους, ἐν οἷς ἐπὶ 36 ὀλόκληρα ἔτη εἰργάζετο ὁ ποιητής. Ἀμφότεροι εἶνε ἀπείρῃτοι καὶ δὲν ἀνταποκρίνονται πρὸς τὴν ὑψηλὴν κοινωνικὴν περιωπὴν, ἐφ' ἧς εὕρισκετο ὁ Γκαϊτε. Καὶ τὸ μὲν σπουδαστήριον εἶνε εὐρύχωρος θάλαμος, ὀλίγον σκοτεινός, ἔχει δύο παράθυρα, βλέποντα πρὸς τὸν κῆπον. Ἐν τῷ μέσῳ κεῖται μεγάλη ἐπιμήκης τράπεζα ἐκ ξύλου δρυός, παρ' αὐτὴν κάλαθος, ἐν ᾧ συνειθίζεν ὁ ποιητής νὰ θέτῃ τὸ μανδήλιόν του, ὀλίγα καθίσματα, ἔμπροσθεν τοῦ τοίχου γραφεῖον καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ κρέμαται τεθλασμένον γύψινον περίαπτον τοῦ Ναπολέοντος. Ἐπὶ τῆς ἀπέναντι πλευρᾶς τοῦ τοίχου κεῖται ἐπίσης ἀναλόγιον, ἐφ' οὗ ἐκτὸς ἄλλων μικρῶν ἀντικειμένων ἴσταται μικρὸν ἐκ γαλακτοχρόου ὑάλου ἀγαλμάτιον τοῦ Ναπολέοντος, τοῦ ὁποῦ τὰς ἀποχρώσεις μεθ' ἡδονῆς παρετήρει ὁ ποιητής καὶ ἠθέλησε πρακτικῶς νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ εἰς τὴν περὶ χρωμάτων θεωρίαν του. Ὁ θάλαμος οὗτος μένει ἀπαράλλακτα ὅπως τὸν ἀφῆ-

κεν ὁ Γκαίτε χωρὶς οὐδὲ κἀν ἐν ἀντικείμενον νὰ μετακινήθῃ ἐκ τῆς θέσεώς του. Ὅμοίως ἀμετάβλητος παρέμεινε μέχρις ἡμῶν καὶ ὁ παρακείμενος κοιτῶν. Μία χαμηλὴ ξυλίνη κλίνη μετὰ βόδοχρόου ἐφαπλώματος, ὠχρίασαντος ἐκ τῆς πολυκαιρίας, μία μικρὰ τράπεζα, ἐφ' ἧς ἴσταται ἀκόμη το φαλίδιον μετὰ τοῦ τελευταίου διὰ τὸν νοσοῦντα φαρμάκου,

τὸ ἀναπαυτικὸν ἀνάκλιτρον καὶ τὸ ὑποπόδιον, τὸ ὅποιον ἡ Ὀττίλια Γκαίτε ἐκέντησέ ποτε χάριν τοῦ πενθεροῦ της, ἀποτελοῦσιν ὅλα τὰ ἐπιπλα τοῦ θαλαμίσκου, ἐν ᾧ ὁ μέγας ποιητὴς παρέδωκε τὸ πνεῦμα τῇ 22. Μαρτίου 1832, ἐκφωνῶν τὰς λέξεις „Πλεῖον φῶς!“

Ἀπὸ τινος καὶ ἐν Ἀμερικῇ μεταξὺ τῶν εὐπορωτέρων καὶ μᾶλλον μεμορφωμένων τάξεων τῆς κοινωνίας ἤρξατο ἡ ἀγαμία ὁλονὲν νὰ προσλαμβάνῃ εὐρύτερας διαστάσεις, εἰς δὲ τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ λαοῦ νὰ πολυπλασιασθῶνται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος τὰ διαζύγια. Ἐν ταῖς πλείεταίς τῶν ἠνωμένων πολιτειῶν οἱ καθεστῶτες νόμοι εὐνοοῦσι τὸν χωρισμὸν καὶ φαίνονται ὑποβοηθοῦντες λεληθῶς τὴν πρόδον τοῦ κακοῦ. Ἐν ἔτει 1885 ὁ „Κῆρυξ τῆς Νέας Ὑόρκης“ ἐδημοσίευσεν κατὰλογον αἰτήσεων διαζυγίου ἐν Φιλαδελφίᾳ καὶ Χικάγῳ, ἐξ αὐτοῦ δὲ μαθηθόμενον ὅτι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τῶν πόλεων τούτων, ἐχοῦσα πληθυσμὸν 850,000 κατοίκων, συνέβησαν 1700 διαλύσεις συνωκεσιῶν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ μετὰ 550,000 κατοίκων ἡριθμῆθησαν ὑπὲρ τὰς 1500 αἰτήσεις πρὸς διάλυσιν γάμων. Ὁ κατὰλογος οὗτος εἶχεν ἀντιγραφὴν ἐκ τῶν δικαστικῶν πρακτικῶν καὶ περιεῖχε τὰ ὀνόματα τῶν διεζευγμένων. Μεταξὺ τούτων ὑπῆρχον καὶ ξένα ὄνυμα, ἀλλὰ ταῦτα ἦσαν ὀλίγιστα ἐν σχέσει πρὸς τὸν πληθυσμὸν, διότι τὰ 9/10 ἦσαν Ἀμερικανοί. Τὸ αὐτὸ φαινόμενον παρετηρήθη καὶ εἰς ἄλλας πόλεις, οἱ δὲ Ἀμερικανοὶ ἀδίκως κατακρίνουσι τοὺς ξένους λέγοντες, ὅτι αὐτοὶ πρῶτοι εἰσέγαγον τὴν ἐπιδημίαν ταύτην εἰς τὸν νέον κόσμον.

Γέροντες καὶ πλήρεις θναμνήσεων διπλωμάται διηγοῦντο ἐσχάτως κατὰ τινὰ πολιτικὴν ἐμφύριον ἐν Βερολίῳ τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον ἐκ τῶν πρώτων χρόνων τοῦ διπλωματικοῦ σταδίου τοῦ Βίσμαρκ. Καθ' ὃν χρόνον ὁ σιδηροῦς ἀρχιγραμματεὺς διέτριβεν ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ὁμοσπονδίας ἐν Φραγκφούρτῃ καὶ κατῴκει ἐν τῇ οἰκίᾳ εὐπατρίδου τινὸς τῆς πόλεως ταύτης, παρετήρησεν ὅτι ἐν τῇ δωματίᾳ του δὲν ὑπῆρχεν οὔτε κώδων οὔτε ἄλλο τι μηχανήμα, δι' οὗ νὰ εἰδοποιῇ τὸν εἰς τὸ ὀνώτερον πάτωμα διαμένοντα ὑπρέτην του, ὅσάκις εἶχεν αὐτοῦ ἀνάγκη. Παρακάλεσε λοιπὸν τὸν οἰκοδεσπότην ν' ἀναπληρώσῃ τὴν ἑλλειψιν, ἀλλ' οὗτος, μὴ ἀνεχόμενος ἄλλως τὸν „Πρώσσον“, τῷ ἀπεκρίθη ὅτι οἱ ἐνοικιασταὶ του ὡς ἐπὶ τὸ τὸ πολὺ ἐξ ἰδίων ἱκανοποιοῦσι τὰς τοιαύτας ἰδιαιτέρας τῶν ἐπιθυμίας καὶ ὅτι δὲν ἤξευρε διὰ τίνα λόγον ἔπρεπεν αὐτὸς ν' ἀποτελέσῃ ἐξαιρέσιν τοῦ κανόνος τούτου. Ἡμέρας τινὰς ὀργότερον ἠκούσθη κρότος πυροβόλου ἐν τῷ οἴκῳ, ἔντρομος δὲ ὁ εὐπατρίδης διέτρεξε τὰ δώματα καὶ ἔρθεσε τέλος εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ Βίσμαρκ, ὅπου ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔκειτο, καπνίζον ἀκάμῃ, τὸ πυροβόλον, ἐγγὺς δ' ἐκάθητο καὶ ὁ Βίσμαρκ, ἡσύχως καὶ αὐτὸς καπνίζων καὶ ἐργαζόμενος „Πρὸς Θεοῦ, τί συνέβη!“ ἀνέκραξεν ὁ οἰκοδεσπότης. — „Απολύτως τίποτε, ὑπέλαβεν ὁ Βίσμαρκ. Μὴ ἀνησυχῇτε· εἰδοποίησα μόνον τὸν ὑπρέτην μου, ὅτι πρέπει νὰ ἔλθῃ. Πιστεύω, ὅα συνειδίσετε ταχέως εἰς τὸ ἄκικον τοῦτο σημεῖον.“ Ἐἶνε περιττὸν νὰ προσδῶμεν, ὅτι ὁ εὐπατρίδης ἐν ἀναρεῖ ἔσπευσε νὰ τὸ ἀντικαταστήσῃ διὰ κώδωνος κατὰ τὴν ἀρχικὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀκάμπτου Πρώσσου.

Ὅποσῃ κίνησις ἀνθρώπων ὑπάρχει ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Γερμανίας, μαθηθόμενον ἐκ τῶν ἀρχαίων τῆς ἐν Βερολίῳ ἐταιρίας τῶν ἵπποσιδηροδρόμων. Περί τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1885 τὸ μήκος αὐτῶν ἀνῆρχετο εἰς 222 χιλιόμετρα, ἐφ' ὧν ἐκινούντο 777 ἄμαξαι ὑπὸ 3644 ἵππων, ἀνηκόντων εἰς τὴν ἐταιρίαν. Κατὰ τὸ ἔτος 1885 ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν ἀνῆλθεν εἰς 87,293,825 (λέγομεν, ὀγδοήκοντα καὶ ἑπτὰ ἑκατομμύρια, διακόσια καὶ ἐννεήκοντα τρεῖς χιλιάδες καὶ ὀκτακόσια εἰκοσιπέντε), οἱ ὅποιοι ἐπλήρωσαν ὁδοιπορικὰ 13,000,000 φράγκων. Καθ' ἐκαστὴν ἡμέραν ἐπομένως οἱ ἐπιβάται ἀνῆρχοντο εἰς 236,422 κατὰ μέσον ὅρον. Αἱ ἵπποσιδηροδρομικαὶ

ἐταιρίαι ἅπασαι εἰσέπραξαν 13,250,000 φράγκων, ἐξ ὧν ἐδαπάνησαν τὰ 6,000,000, συμπεριλαμβανομένων καὶ 920,000 φράγκων εἰς δημοτικοὺς φόρους, ὥστε εἶχον περίσσευμα 6,330,000 φράγκων κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος. Χάριν παραβολῆς ἀναφέρομεν ἐνταῦθα, ὅτι εἰς τοὺς σαξωνικοὺς σιδηροδρόμους, ἔχοντας μήκος 2208 χιλιομέτρων, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιβατῶν κατὰ τὸ ἔτος 1885 ὑπελογίσθη εἰς 23,028,599, ὥστε οἱ ἵπποσιδηροδρόμοι τοῦ Βερολίνου, μόλις τὸ δέκατον τοῦ μήκους τῶν σαξωνικῶν σιδηροδρόμων ἔχοντες, μετεβίβασαν τετραπλάσιον σχεδὸν πλῆθος ἀνθρώπων.

Ὁ μέγιστος τοῦ κόσμου πολυφάγος εἶνε κάποιος ναύτης διατρίβων ἐν Λιβόρνῳ τῆς Ἰταλίας. Εἶνε υἱὸς ἀλιέως, βρέφος δὲ ὧν εἰσέτι ἦτον ἀδύνατον νὰ χορτασθῇ ἐκ μόνου τοῦ γάλακτος τῆς μητρὸς του, οὕτως ὥστε παρέστη ἡ ἀνάγκη νὰ προσέλθωσιν ἄλλαι 20 μητέρες, ἵνα κατασιγάσωσι τὴν ἀτελείωτον πείνάν του. Ἡ ἀδυναμία αὕτη οὐδέποτε τὸν ἐγκατέλειπε. Ὡς πεζοναύτης ἐλάμβανε τριπλασίαν τῶν ἄλλων συναδέλφων του τροφήν, δύναται δὲ ἀνὰ πᾶσαν ὥραν νὰ γευματίσῃ μετὰ τῆς ὀρέξεως, ὥσπιν ἤθελεν ἔχει ἐάν ἐπὶ δύο ἡμέρας δὲν ἔτρωγε. Ἐν Νεαπόλει ἀξιωματικοὶ τινες τοῦ ναυτικοῦ προσέφερον ἐσχάτως εἰς τινὰ ξενοδόχον ἑκατὸν φράγκα, ὥπως κορέσῃ τὸν πολυφάγον. τοῦτον, ἀλλ' ὁ δυστυχὴς μετὰ τρόμου εἶδεν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐπάρκει.

Κατὰ τινὰ στατιστικὴν τῶν ἐπαγγελμάτων ὑπάρχουσιν ἐν Γερμανίᾳ συγγραφεῖς οὐχὶ ἐλάσσους τῶν 19,350, ἐξ ὧν 19,000 εἶνε ἄρρενες, καὶ 350 θῆλεις. Καὶ ἐν Βερολίῳ μὲν ζῶσι 1000 συγγραφεῖς καὶ ἐφημεριδογράφοι ἀμφοτέρων τῶν γενῶν, ἐν Λειψίᾳ 260, ἐν Δρέσδῃ 200, ἐν Μονάχῳ 150, ἐν Ἀμβούργῳ καὶ Βρεσλαύᾳ ἀνὰ 132, ἐν Στουτγάρδῃ 107, ἐν Φραγκφούρτῃ 94, ἐν Ἀνωβέρῳ 77, ἐν Χάλλῃ 72, ἐν Κολωνίᾳ 71, ἐν Κιέλῳ 69, ἐν Στρασβούργῳ 66, ἐν Βρέμῃ καὶ Καϊνξβέργῃ ἀνὰ 63, ἐν Βόννῃ 60, ἐν Βισβὰδῃ 59, ἐν Βυρτεμβούργῳ 56, ἐν Γοττίνῃ 48, ἐν Κασσέλῳ 46, ἐν Γράιφσβάλδῃ 45, ἐν Χάϊδελβέργῃ 44, ἐν Ἰένῃ 39, ἐν Δάρμσταττῇ καὶ Τυβίγγῃ ἀνὰ 37, ἐν Νυρεμβέργῃ 36, ἐν Βρουνσβίχῃ 32 καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἐπὶ τῇ βάσει στατιστικῶν πληροφοριῶν ἡ ὀλικὴ αὔξησις τῶν κατοίκων τῆς Εὐρώπης ὑπολογίζεται εἰς 0,87%, ἥτοι εἰς 87 ψυχὰς ἐπὶ 10,000 κατοίκων, κατ' ἔτος, ἥπερ δηλοῖ — ἐὰν ὑποθέσωμεν τοὺς κατοίκους τῆς Εὐρώπης εἰς 320 ἑκατομμύρια ἀνερχομένους — ὅτι κατ' ἔτος γίνεται αὔξησις 2 1/4 ἑκατομμυρίων, χωρὶς ὅμως νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οἱ μεταναστεύοντες ἐξ Εὐρώπης, οἵτινες ἀνέρχονται ἐν συνόλῳ εἰς ἐν περίπου ἑκατομμύριον. Με' ἄλλους λόγους ἡ αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Εὐρώπης εἶνε τόσο μεγάλη, ὥστε διὰ τοῦ ἐνιαυσίου περισσεύματος δύναται νὰ σχηματισθῇ κράτος ἔχον ἴσον πληθυσμὸν πρὸς τὴν Ἑλλάδα, ἢ τὴν Δανιμαρκίαν, ἢ τὴν Σερβίαν.

Κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων, τῆς ἐπισημοτάτης τῶν ἐορτῶν παρὰ Γερμανοῖς, διηλθον διὰ τῶν ἐν Βερολίῳ ταχυδρομείων 1,950,607 ἐπιστολαὶ προσερχόμεναι ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως καὶ ὅρον αὐτὴν πάλιν ἔχουσαι, 4 δὲ ἑκατομμύρια, ὡς ἔγγιστα, ἀφίκοντο εἰς Βερολίνον ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ.